

Overzicht ingekomen wensen en bedenkingen Toelichting deelneming besluitvorming HVC

Voorhangprocedure

Tot 8 januari 2026

De gemeenteraad is middels de raadsbrief Start Voorhangprocedure en toelichting besluitvorming deelneming HVC op 11 december 2025 overeenkomstig artikel 160 lid 2 en artikel 169 lid 1 van de Gemeentewet in de gelegenheid gesteld reacties en bedenkingen uit te brengen over Deelneming in publiek warmte- en afvalbedrijf HVC.

Er zijn reacties en bedenkingen binnen gekomen van:

• Volt	pagina 2
• GroenLinks	pagina 4
• CDA	pagina 6
• D66	pagina 8
• VVD	pagina 10

REACTIE VOLT UTRECHT

Dank voor het toesturen van de samenwerkingsovereenkomst en de toelichting daarop. Vanuit de Volt-fractie hebben we op een aantal punten nog vragen en aandachtspunten die we graag willen meegeven.

Ad 1.2 b – inzet fossiele bronnen

In de overeenkomst staat dat fossiele bronnen tijdelijk noodzakelijk kunnen zijn voor piek- en back-upsystemen. Wij missen hier een duidelijke afbouwlijn. Voor Volt is het uitgangspunt dat fossiele inzet uiterlijk richting 2040 volledig wordt uitgefaseerd. We horen graag of dit tijdpad concreet kan worden geborgd.

Artikel 1.2 c – MT of (Z)LT en netbelasting

Hier staat nu “met aandacht voor verlaging van de netbelasting”. Wij vragen ons af of dit slechts een aandachtspunt is, of een expliciet doel/vereiste bij systeemkeuzes. Dat verschil is voor ons politiek relevant.

Artikel 1.2 e – tarieven en rol ACM

Wij hechten sterk aan transparante prijzen op basis van kostprijs-plus. We begrijpen dat dit juridisch nu nog niet volledig zo is vastgelegd, maar vinden het belangrijk dat dit expliciet als richting wordt benoemd. Daarnaast roept de tekst vragen op: er lijkt te worden voorgesorteerd op de maximumtarieven van de ACM. Waarom zouden we vastleggen dat HVC de maximale + vraagt? Vanuit hun logisch, maar vanuit de gemeente niet altijd. We zouden liever zien dat we het zo opnemen dat HVC iedere keer met een onderbouwing komt van het tarief dat gevraagd wordt, dat hoeft niet per se het maximumtarief te zijn.

Artikel 2.2 suggestie voor sub g: integraal energiesysteem

Wij missen in de overeenkomst de expliciete keuze voor een geïntegreerd energiesysteem. Specifiek pleiten wij ervoor dat elektriciteit nadrukkelijk als mogelijke warmtebron wordt meegenomen. Dat lijkt nu onvoldoende terug te komen, zeker gezien het risico dat bij een sterk op verbranding gericht systeem die flexibiliteit verdwijnt.

Concreet stellen wij voor dit toe te voegen aan artikel 2.2, bijvoorbeeld als nieuw lid g: *Bij kavelplannen is onderzocht hoe de opwek, opslag, transport en het gebruik van duurzame elektriciteit en warmte in één integraal systeem samen kunnen komen. HVC licht toe waarom in het ontwerp bepaalde keuzes zijn gemaakt, wat de verwachte impact is op het elektriciteitsnet bij verschillende scenario's en hoe verdere integraliteit in de toekomst kan worden bereikt.*

Artikel 2.2 a – leefomgeving en biodiversiteit

Naast duurzaamheid, betaalbaarheid en leveringszekerheid missen wij expliciete aandacht voor biodiversiteit en impact op de leefomgeving, zoals geluid, geur, licht en ruimtegebruik. We vinden dat deze aspecten hier thuishoren. Wij zouden graag zien dat dat wordt opgenomen.

Artikel 4 suggestie voor lid 4.5 – warmtegemeenschappen en EU-kaders

Wij stellen voor om hier expliciet te verwijzen naar relevante Europese regelgeving rond energiegemeenschappen en burgerparticipatie, zodat dit kader duidelijk wordt verankerd. We stellen voor dit toe te voegen aan Artikel 4, bijvoorbeeld als lid 5:

HVC zegt toe zich aan alle Europese wet- en regelgeving te houden, waaronder met niet beperkt tot Richtlijn (EU) 2018/2001 (REDII) ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen.

Financiële vragen – investering en garantstelling

Tot slot hebben we een vraag over de financiële kant. Er wordt gesproken over een investering van circa €60 miljoen en een garantstelling. Het risico wordt laag ingeschat, maar het is voor ons onduidelijk:

- hoe deze investering precies wordt gefinancierd,
- hoe de garantstelling is vormgegeven,
- en wat het concrete scenario en handelingsperspectief is als die garantie wél aangesproken moet worden.

Dit raakt direct aan publieke risico's en verdient wat ons betreft een expliciete en transparante toelichting.

We horen graag hoe deze punten worden meegenomen in de verdere uitwerking. Uiteraard denken we graag constructief mee over aanpassingen.

Met vriendelijke groet,

Sander Denneman

Commissielid Volt Utrecht

e. sander.denneman@utrecht.nl

Wensen en bedenkingen deelname aan HVC

Hartelijk dank voor de mogelijkheid wensen en bedenkingen in te dienen ten aanzien van de deelname van de Gemeente Utrecht aan HVC. GroenLinks steunt het voornemen om warmte in publieke handen te brengen en is blij dat het voornemen nu concreet wordt.

GroenLinks kan instemmen met de keuze voor HVC, in de raadsvergadering van 2 oktober 2025 heeft GroenLinks al van harte vóór het principebesluit gestemd. Voorafgaand aan de raadsvergadering vond er een uitgebreid commissiedebat plaats. De belangrijkste aandachtspunten van GroenLinks waren:

1. **Betaalbaarheid**

Voor GroenLinks wegen de publieke waarden zwaar: betaalbaarheid, betrouwbaarheid, duurzaamheid en transparantie. In het raadsvoorstel zagen we betaalbaarheid niet expliciet terugkomen. Met het aangenomen Amendement van de PvdA is betaalbaarheid expliciet toegevoegd aan het raadsvoorstel, waardoor alle publieke waarden expliciet geborgd zijn in het voorstel.

2. **Samenwerking met lokale energiegemeenschappen**

GL had aangegeven dat de mogelijkheden die er zijn om ook met energiegemeenschappen samen te werken, zwaar weegt. In de samenwerkingsovereenkomst zien we de mogelijkheid dat HVC afspraken maakt met energiegemeenschappen terug komen. Daarnaast werd tijdens het debat duidelijk dat energiegemeenschappen, ook als de gemeente deelneemt aan HVC, de mogelijkheid hebben met andere organisaties (bv EBN / Nedverder) samen te werken. **Graag een bevestiging.**

3. **Evalueer de samenwerking met HVC**

GL vindt het belangrijk de lange termijn in de gaten te houden. De keuze voor HVC is op dit moment een veilige en logische keuze. Tegelijk wordt er in de Provincie een warmtebedrijf wordt opgezet met EBN en Nedverder waardoor er meerdere warmtebedrijven naast elkaar zullen bestaan in de provincie. Bovendien zijn er nog veel onzekerheden (oa mbt noodzakelijke wetgeving) en de ontwikkelingen in de warmtetransitie gaan hard. We niet weten of een keuze die nu logisch is, over een aantal jaren nog steeds de beste optie is. Daarom vond GroenLinks het belangrijk om bij herziening van het warmteprogramma de keuze voor HVC te evalueren en te bezien of andere of aanvullende samenwerkingen nodig zijn om voor het energiesysteem van de toekomst.

GroenLinks heeft daartoe M528 ingediend (Evalueer en heroverweeg de eigendomsvariant) die is aangenomen. We zien dat deze goed is verwerkt in het raadsvoorstel en is geland in de samenwerkingsovereenkomst met HVC.

Met het besluit dat Utrecht warmte onderbrengt bij HVC, nemen we ook het besluit om een groot deel van onze afvalverwerking bij HVC onder te brengen. GL is blij dat we zo eigenlijk twee vliegen in één klap slaan en ook een groot deel van de afvalverwerking in publieke handen brengen. GL heeft nog twee wensen die betrekking hebben op het onderbrengen van de afvalverwerking:

1. **Verwerking afval in of om Utrecht**

GroenLinks vindt het belangrijk dat er met het overstappen naar HVC geen extra (onnodige) vervoersbewegingen krijgen om het Utrechtse afval te verwerken. Daarvoor is het van belang dat HVC zorgt voor een overslaglocatie in of om Utrecht. Graag een reactie van het college hoe zij waarborgen dat we geen onnodige (extra) vervoersbewegingen krijgen om het Utrechtse afval te verwerken.

2. **Borgen Social Return**

GL heeft er altijd op aangedrongen dat duurzaamheid en social return een belangrijk criterium is bij afvalverwerking. In de stukken zien we wel aandacht voor duurzaamheid maar social return zien we niet terugkomen. Dit leidt tot de volgende vraag: Op welke wijze is Social Return geborgd bij HVC? Hoe ziet het college hierop toe?

Rachel Heijne,
Raadslid GroenLinks Utrecht

Utrecht, 8 januari '26

Utrecht, 8 januari 2026

Betreft: Wensen en bedenkingen in het kader van voorhangprocedure toetreding Gemeente Utrecht als aandeelhouder van energie- en afvalbedrijf HVC

Geacht college,

Door deze en derhalve tijdig maak ik u hierbij de wensen en bedenkingen bekend van de fractie van CDA Utrecht in de gemeenteraad van Utrecht (hierna te noemen: de CDA-fractie) met betrekking tot de voorgenomen toetreding van de gemeente Utrecht als aandeelhouder van energie- en afvalbedrijf HVC. Ik verwijs u naar de raadsbrief van 11 december 2025 met kenmerk 33925445.

De CDA-fractie is van oordeel dat deze toetreding prematuur en ondoordacht is. Uw college kiest voor HVC op basis van snelheid en financiële argumenten. Wij moeten echter niet het overhaaste, maar het juiste besluit nemen. Het reële alternatief bestaande uit een gedeeld eigendom in een publiek warmtebedrijf in EBN/NetVerder is niet nader onderzocht, terwijl daartoe wel aanleiding was.

De CDA-fractie vindt dat uw college in staat moet zijn om richting te geven aan de koers van het gekozen warmtebedrijf wat betreft de betaalbaarheid van de energie voor mensen met een smalle beurs. Hierover is landelijke wetgeving in aantocht, waarop wat het CDA betreft moet worden gewacht tot de keuze voor een variant wordt gemaakt. Daarnaast zal de invloed van Utrecht op HVC marginaal zijn, doordat Utrecht een van de circa 60 aandeelhouders van HVC zal zijn.

Hetzelfde geldt q.q. voor duurzaamheid. Ook wat dit betreft zal Utrecht als een van vele aandeelhouders niet veel invloed hebben.

Voorts is de warmtetransitie en dus ook het warmtebedrijf wat de CDA-fractie betreft een onderwerp dat je als Gemeente Utrecht regionaal met aangrenzende gemeenten zou moeten oppakken. De business-case van een regionaal warmtebedrijf wordt door Utrecht op deze manier prematuur ten koste van de omliggende gemeenten om zeep geholpen.

De CDA-fractie is, ondanks de Juridische due diligence van AKD en ondanks de financiële analyse van PwC van oordeel dat het in zee gaan met een partij die een schuldenlast torst van 600 miljoen Euro, waarvoor de gemeente voor 10,9% garant moet staan, geen verstandige zet is. Zeker gelet op het feit dat een zeer reëel alternatief daarvoor niet deugdelijk is uitgezocht. De risico's zijn wellicht klein, maar de repercussies, als zij zich verwerkelijken, zijn enorm: tientallen miljoenen Euro's.

Tenslotte verwijst de CDA-fractie naar de discussie die uw college heeft gevoerd met AVR over de kosten voor de verwerking van afvalstromen. U heeft op basis van een complete analyse van alle kosten in het raadsvoorstel Eigendomsvariant Publiek Warmtebedrijf geconcludeerd dat het financieel verschil tussen AVR en HVC op de lange termijn beperkt is, maar wel kan fluctueren gedurende de jaren. Volgens uw college is dit verschil niet groot en is het voordeel van HVC dat de tarieven daar stabiel zijn en dus voorspelbaar.

De CDA-fractie ziet deze berekening en ook ter vergelijking de berekening van de kosten bij AVR graag op papier in een openbaar document dat ook met AVR gedeeld kan worden. Een en ander om inzichtelijk te maken wat het verschil in kosten tussen beide partijen daadwerkelijk is. Graag voordat het definitieve besluit tot toetreding wordt genomen.

Indien en voor zover noodzakelijk om beantwoording te verkrijgen verzoekt de CDA-fractie uw college de in het voorgaande gestelde vragen mede aan te merken als schriftelijke vragen.
Tenslotte behoudt de CDA-fractie zich het recht voor om in een later stadium deze wensen en bedenkingen nader te motiveren en aan te vullen.

Hoogachtend,

Hessel Stellinga
Raadslid CDA Utrecht

Wensen en Bedenkingen D66 aangaande "RV Deelneming in publiek warmte- en afvalbedrijf HVC"

Geacht college,

D66 Utrecht heeft kennisgenomen van het raadsvoorstel over de voorgenomen deelneming van de gemeente Utrecht in het publieke warmte- en afvalbedrijf HVC. Wij constateren dat dit voorstel grote en langjarige gevolgen heeft voor tarieven, financiële risico's, en bestuurlijke zeggenschap. Vanwege de omvang en complexiteit van deze stap achten wij het van belang dat de gemeenteraad goed zicht heeft op de consequenties. Daarom brengen wij hieronder een aantal wensen en bedenkingen onder de aandacht:

1. Inzicht in toekomstige afvaltarieven en financiële vergelijkbaarheid

De overstap naar HVC heeft gevolgen voor de tarieven die de gemeente betaalt voor afvalverwerking. Het raadsvoorstel schetst voorspelbaarheid, maar maakt niet concreet of tarieven bij HVC structureel gunstiger of juist hoger uitvallen dan bij de huidige contracten met AVR. Berichtgeving vanuit AVR schetst een ander beeld. D66 kan zich voorstellen dat een onafhankelijke second opinion waarin tarieven, kostenopbouw en langetermijnrisico's van HVC en AVR expliciet worden vergeleken, kan helpen om een eenduidig beeld te verkrijgen.

2. Transparantie over winstbestemming en effect op tarieven

Het publieke karakter van HVC wordt gepresenteerd als voordeel voor betaalbaarheid en stabiliteit van tarieven. Tegelijkertijd blijft onduidelijk hoe eventuele winsten van HVC daadwerkelijk terugvloeien naar aandeelhouders of worden ingezet voor verlaging van tarieven of extra verduurzaming. D66 ziet dit als een wezenlijk verschil met marktpartijen en wil explicieter inzicht in dit mechanisme.

3. Duidelijkheid over CO₂-afvang en totale milieubelasting

We missen een integrale vergelijking (bijvoorbeeld via een life cycle analyse) van HVC en AVR, zodat de totale milieu- en klimaateffecten volwaardig kunnen worden meegewogen. Het blijft in het voorstel bijvoorbeeld nog abstract wat HVC concreet van plan is op het gebied van CO₂-afvang bij afvalverbranding. D66 wil graag een beter inzicht in de ambities, technologiekeuzes en tijdslijnen van HVC, en in de mate waarin de gemeente hier als aandeelhouder invloed op kan uitoefenen.

4. Toekomst van de overslaglocatie Lage Weide

De overslagfunctie op Lage Weide blijft voor D66 een belangrijk aandachtspunt. Hoewel het addendum borgt dat HVC verantwoordelijk is voor een passende overslaglocatie met vergelijkbare rijafstanden en emissies, blijft onduidelijk of de huidige AVR-locatie wordt overgenomen, aangepast of vervangen. Wij vragen om meer duidelijkheid over scenario's en besluitmomenten, gezien de mogelijke gevolgen voor leefomgeving, logistiek en kosten.

5. Concrete betekenis van zeggenschap binnen HVC

Utrecht wordt met 10,9% aandelen een relatief grote, maar niet doorslaggevende aandeelhouder in HVC. Het voorstel beschrijft formele invloed via de AVA en samenwerkingsovereenkomsten, maar blijft abstract over de praktische betekenis hiervan bij spanningen tussen aandeelhouders of bij strategische keuzes. D66 vraagt om meer helderheid over de vraag in welke situaties Utrecht daadwerkelijk invloed kan uitoefenen op koers, investeringen en prioritering.

Namens de fractie van D66 Utrecht,

Hartelijke groet,

Joost Vasters

Raadslid D66 Utrecht

Woordvoerder op:

Ruimtelijke Ordening* | Mobiliteit | Energie & Duurzaamheid | Milieu | Emissieloos Vervoer | Financiën

* Binnenstad, Stationsgebied, Beurskwartier, Groot Merwede, Leidsche Rijn, Vleuten-De Meern

Gemeenteraadsfractie D66 Utrecht

Stadhuisbrug 1

3511 JK Utrecht

Voorhangprocedure HVC - besluitvorming deelneming HVC

Reactie VVD

Over een deel van de documenten is permanente geheimhouding opgelegd. Voordat u deze brief openbaar publiceert verzoeken wij u te beoordelen welke opmerkingen en antwoorden onder de GEHEIMHOUDING dienen te vallen.

De voorhangprocedure omvat het ontwerpbesluit van ons college tot deelneming in HVC en de daarbijhorende bijlagen:

1. Statuten HVC
 - geen opmerkingen
2. Toetredingsverklaring - geen opmerkingen
 - Hoe het aantal aandelen dat de Gemeente Utrecht afneemt is bepaald. Graag een toelichting.
 - Hoe verhoudt het aantal aandelen van de Gemeente Utrecht zich tot andere gemeente. We ontvangen graag een overzicht van de huidige aandeelhouders en welk aandeel ze hebben
3. Ballotageovereenkomst (aandeelhoudersovereenkomst)
 - Kunt u specificeren waarom de ballotageovereenkomst onder de geheimhouding valt?
 - Is dit type overeenkomst en de inhoud daarvan gebruikelijk voor dit soort samenwerkingen?
 - Hoe passend is het voor een “publiek bedrijf” om via een dergelijke overeenkomst te werken?
 - Waarom is de inhoud van deze overeenkomst geen onderdeel van de statuten of een huishoudelijk reglement?
 - Welke risico's loopt de Gemeente Utrecht specifiek in deze overeenkomst die door de geheimhouding geen onderdeel kunnen zijn van het publieke debat?
 - In hoeverre voldoen afspraken in deze overeenkomst en/of statuten aan alle regels voor mededingen inclusief (leerervaringen) uit recente jurisprudentie zoals ook bijvoorbeeld het Didam arrest.
4. Addendum bij de ballotageovereenkomst
 - Zie hierboven
5. Samenwerkingsovereenkomst
 - Hoe verhoudt de Samenwerkingsovereenkomst zich tot artikel 3 lid 8 van de Statuten van HVC. Voldoen alle afspraken aan de in dit artikel opgenomen beperkingen.
 - Er wordt aangegeven dat warmtesystemen “betaalbaar” zijn met de keuze voor HVC dit n.a.v. amendement PvdA. Het wordt ons niet duidelijk hoe

betaalbaar dan is gedefinieerd en hoe dit is getoetst. Wij ontvangen die definitie en toetsing graag alsnog.

- Artikel 1.1 Is er binnen het toekomstige energiesysteem dat met HVC wordt ontwikkeld ook ruimte voor individuen / huishoudens die niet afhankelijk willen zijn van lokale warmtesystemen maar bijvoorbeeld zelf d.m.v een warmtepomp voorzien zijn van warmte? Hoe is dit juridisch geborgd.
- Artikel 1.3a Zijn er behalve windenergie, zonne-energie en geothermie andere bronnen waar HVC en de Gemeente op willen inzetten?
- Artikel 1.3 Is er ruimte om een doelstelling of een bedrag aan dit streven toe te voegen?
- Artikel 3.3 Dit hoeft niet per se van ons, wie draait op voor de kosten? HVC of de gemeente zelf?
- Artikel 5.2 Hoe werkt dit precies?
- Artikel 5.4 Wij zouden graag na twee jaar een evaluatie over het toetredingsproces zelf ontvangen.

6. Afwegingskader verbonden partij HVC - geen opmerkingen

7. Toezichtsarrangement met bijlage 1 (rol van de gemeente) en bijlage 2 (rasci-matrix)

- Waarom is er voor januari 2029 gekozen? Heeft denk ik te maken met het huidige contract?
- Het is ons onduidelijk of we direct na toetreding voor 10,9% van de uitstaande leningen garant staan. Hoe verhouden deze percentages zich tot de andere al toegetreden gemeenten? Is volledig inzichtelijk welk risico aan de uitstaande leningen hangt?

8. Juridische Due Diligence AKD – Geen opmerkingen

9. Financiële analyse PWC – Geen opmerkingen

10. Financiële beoordeling Zanders – Geen opmerkingen

11. Risicomatrix – Geen opmerkingen

Algemeen

Het proces op de selectie van HVC is primair vanuit de warmtetransitie gestuurd binnen de Gemeente Utrecht. Ook de debatten voert dat de boventoon. Met name de koppeling

aan het gemeentelijk afval levert de meeste vragen op bij andere partijen en in de stad. Daarom willen we daar aanvullend het volgende over vragen:

1. Indien zonder warmtetransitie een selectie van een afvalpartner had moeten plaats vinden. Welk proces had daar dan voor gevolgd moeten worden rekeninghoudend met ons inkoopbeleid en geldende wet- en regelgeving? Graag een beschrijving. Welke stappen uit dit proces worden nu ivm de koppeling aan warmte expliciet niet doorlopen. Graag zo concreet en feitelijk mogelijk beantwoorden.
2. Door de bestaande partners wordt gesteld dat de afvalinzameling duurder zal worden en dit tot een stijging van de afvalstoffenheffing zal leiden. Graag een expliciet uitspraak en toelichting of dit wel of niet correct is.
3. Zal de deelname aan HVC tot wijziging leiden van de manier van afvalinzameling in de Gemeente Utrecht? Kunt u concreet beantwoorden of nascheiding van plastic ook bij HVC in stand kan blijven en/of daarvoor specifieke investeringen nodig zijn?
4. Is of wordt overwogen om ook de inzamelingsdienst zelf onder te brengen bij HVC?
5. Wat is de toekomst van de AVU op het moment dat met HVC in zee wordt gegaan? Is overwogen om met de gehele AVU of meerdere partners in de AVU als geheel toe te treden tot HVC?